

Algemene Beschouwingen 2020

Geachte aanwezigen,

Voor ons ligt de begroting 2020. Wij willen u meenemen in onze beschouwing op de begroting. Voordat we op de diverse thema's ingaan, willen we aangeven met welke blik wij de begroting 2020 hebben gelezen, ons referentiekader is duurzame ontwikkeling.

Duurzame ontwikkeling is de ontwikkeling die aansluit op de behoefte van het nu zonder het vermogen van toekomstige generaties om in de eigen behoefte te voorzien, in gevaar te brengen. Dit houdt in dat alle acties die je nu doet, gevolgen hebben voor de toekomst. Dit betekent dat het belangrijk is om proactief te werk te gaan richting onze stip op de horizon. Het betekent ook dat alle beleidsterreinen samenhangend en in evenwicht met elkaar moeten zijn. Bijvoorbeeld het beleidsterrein wonen heeft te maken met het aantal woningen, met doelgroepen, met leefbaarheid, met financiën, met milieuaspecten, met aantrekkelijkheid in de regio, etc. Als we alle deelterreinen in de juiste context plaatsen, acteren we in het heden met de focus op de stip op de horizon. Dan, zijn we bezig met duurzame ontwikkeling. Het is nu de vraag: wat is dan die stip op de horizon? Met deze vraag op ons netvlies, hebben we gekeken naar de begroting 2020.

Programma Beleven

Bij beleven zien we dat fors wordt ingezet op sport en dat ondersteunen we. Bewegen is voor jong en oud belangrijk om ook in de toekomst vitaal te zijn en te blijven. Waar we veel vraagtekens bij zetten is het onderdeel kunst en cultuur. We zien dat € 26.000 minder begroot is en dat begrijpen we niet. In het perspectiefgesprek hebben we aangegeven dat er bij kunst en cultuur best een tandje bij mag. Voorzitter, uw college heeft bij de aanbidding van de begroting aangegeven dat hetgeen is opgehaald bij het perspectiefgesprek is verwerkt. Maar hoe dan? Samen Verder Beesel hoopt dat dit betekent dat we dus ten aanzien van kunst en cultuur meer doen voor minder geld.

Voorzitter, klopt dit en kunt u dit dan uitleggen?

Programma Fijn Wonen

Over dit thema kunnen we kort zijn. Er is een steeds groter wordende behoefte aan woningen voor kleine huishoudens. Dit willen we in onze gemeente voor een groot deel invullen met de bouwplannen Oppe Brik en de tenders die zijn uitgeschreven. Dat is goed!

Echter, Samen Verder Beesel heeft zorgen over de starters die koopwoningen zoeken. De woningmarkt is overspannen, ook in onze gemeente. Dat heeft als resultaat dat jongeren, starters en kleine huishoudens geen passende woning kunnen kopen. Er staat een rem op de doorstroming. Samen Verder Beesel vindt dat er **nu** iets moet gebeuren en dat de resterende bouwplannen in de gemeente niet voldoende in de behoefte voorzien.

Hoe denkt de portefeuillehouder/college dit aan te pakken? Ook vragen we de overige fracties om een reactie. Samen verder Beesel denkt erover om hiervoor met een voorstel te komen.

Duurzaamheid

Voorzitter wij maken ons zorgen!

Samen Verder Beesel vindt dat de afstand tussen inwoners en wat er nu gebeurt op het gebied van duurzaamheid te groot is. Inwoners weten niet waarom duurzaamheidsonderzoeken nodig zijn. Zij weten niet wat zij zelf kunnen doen. Zij weten nog steeds niet waar ze met vragen terecht kunnen.

*Voorzitter, wanneer gaan we de inwoners uitleggen waar we **nu** mee bezig zijn?*

Tijdens de commissievergadering voor de raadsvergadering van oktober werd pijnlijk duidelijk wat er gebeurt als we onvoldoende communiceren. Twee sprekers vroegen aandacht voor de situatie van agrariërs. En terecht, voorzitter. Zij voelen zich niet serieus genomen, voelen zich niet gehoord en dat levert frustratie en weerstand op. Als vooraf met deze doelgroep was gesproken over de uitdagingen en dilemma's, was er veel meer potentie voor begrip en draagvlak gecreëerd. De energietransitie is niet alleen een technische en ruimtelijke operatie maar is op de eerste plaats een sociaal proces.

Voorzitter, we zijn verheugd dat naar aanleiding van onze opmerking in de commissievergadering over het toetsingskader opwekking duurzame energie, u een addendum heeft toegevoegd aan de begroting. Echter, wij lezen, en ik citeer: "Op grond van het beleidskader grootschalige energieopwekking, waarover uw raad nog moet besluiten, gaan we aan de slag met lokale opwekking van duurzame energie via zonne- en windenergie." Voorzitter, volgens ons kan het niet zo zijn dat we aan de slag gaan met energieopwekking zonder dat we daar als gemeenteraad een besluit over hebben genomen. Dat geldt ook voor de zonnevelden tot ca 5 ha.

Bij de discussie rondom de duurzaamheidsvisie hebben wij het signaal afgegeven dat er tot en met 2022 meer dan 50 acties liggen, zonder duidelijke prioritering en zonder tijdlijn. Met de enorme opgave die we op de diverse duurzaamheidsthema's hebben, vinden wij dat we verkeerd gestart zijn. Samen Verder Beesel wil dat er een duurzaamheidsdebat plaatsvindt. De uitkomsten van het debat moeten leidend zijn voor het college om te komen tot een verstandig voorstel. Willen we bestuurlijk het beste jongetje van de klas zijn of willen we, zoals Samen Verder Beesel dat wil, open staan voor alternatieve benaderingen?

Voorzitter, wij vragen de overige fracties of zij onze mening delen.

Voor het programma Samenkracht en financiën geef ik het woord aan mevrouw Janssen.

Programma Samenkracht

Voorzitter, we laten onze ouderen en vooral de hulpbehoevende ouderen in de kou staan. Ernstige personeelstekorten in de zorg knagen aan de kwaliteit van de zorg. Ouderen die op korte termijn hulp nodig hebben, kunnen deze niet krijgen of kunnen dit zonder netwerk niet oplossen. Veelal weten ze niet wat mogelijk is en waar ze naar toe kunnen. In de ambitieagenda staat: "zelfregie waar het kan en ondersteuning waar het nodig is". Een voorwaarde voor zelfregie is dat duidelijk moet zijn waar men met welke vragen terecht kan en dat men niet van het kastje naar de muur wordt gestuurd.

Vergelijk dit met het thema jeugd. Er wordt veel tijd, geld en energie gestoken in de jeugd. Er wordt ingezet op preventie en vroegtijdige signalering van mogelijke probleemsituaties. Zowel de

signalering als de aanpak wordt breed en integraal opgepakt. Dat is wat Samen Verder Beesel betreft een mooie ontwikkeling, zeker gezien de toekomst die we voor ogen hebben.

Laten we nu ook inzetten op een ouderenbeleid dat daadwerkelijk de ouderen snel en goed bereikt. De kwaliteit van het aanvraagtraject van zorg moet minimaal net zo goed zijn als de kwaliteit van de zorg zelf. Als we dit niet doen, lopen we straks achter de feiten aan vooral omdat de groep ouderen steeds groter wordt. Samen Verder Beesel is van mening dat dit zou kunnen met een zorgloket. Dus één centrale plek waar ouderen met hun zorgvraag terecht kunnen en van waaruit het proces verder wordt doorgezet en begeleid.

Wij horen graag van de andere fracties hoe zij hier in staan. En voorzitter, hoe denkt uw college hierover?

Samenkracht betekent dat we dingen samen doen. Voor een belangrijk deel leunen we hiervoor op vrijwilligers. Als basis een prima gegeven. Wij zien echter ook dat het vrijwilligerswerk steeds complexer wordt en ook opschuift naar coördinerende taken. Deze taken zijn belastend voor de vrijwilliger. Dit kan nooit "Blij in Beesel" zijn. Zwaarte en meer specialistisch vrijwilligerswerk zorgen ervoor dat het aantal vrijwilligers opdroogt. Samen Verder Beesel is van mening dat vrijwilligers wezenlijk bijdragen aan het kloppend hart van de gemeente Beesel. *Maar voorzitter, hoe zorgen we ervoor dat het kloppend hart geen hartritmestoonis krijgt? Hoe zorgen we ervoor dat de professional niet op de vrijwilliger leunt en steunt maar dat de vrijwilliger steun ontvangt van en kan bouwen op de professionele organisatie?*

Samenkracht is ook de spil in het armoedebelaid. De motor van armoedebelaid is het oppikken van signalen in de gemeenschap en deze signalen doorzetten naar de juiste plek in de gemeenschap. Samen Verder Beesel is blij dat de discussie die we vorige maand over de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie ten aanzien van het armoedebelaid hebben gevoerd, leiden tot de juiste stappen. Wij kijken uit naar het raadsvoorstel in maart en houden, zoals u van ons gewend bent, de vinger zeer zeker aan de pols.

Financiën

Ten aanzien van het financiële plaatje zijn we blij dat de omslag gemaakt is naar een structurele dekking van de structurele lasten. Ook zijn we verheugd dat het teveel aan opgehaalde rioolheffing zoals vorig jaar is aangehaald door Samen Verder Beesel, door middel van een teruggave op de rioolheffing leidt tot een lastenverzwaring van 6% in plaats van 48%. Althans voor eigenaren. De OZB-eigenarenheffing wordt gecompenseerd. Echter, de OZB-gebruikersbelasting voor alles wat geen woning is, wordt met 48% verhoogd en niet gecompenseerd. Deze lastenverzwaring treft vooral de kleinere ondernemers, denk aan winkels, kantoren, startups en de agrarische sector die voor de bedrijfsgebouwen OZB-gebruiksbelasting betaalt. Samen Verder Beesel vindt dit een ongewenste ontwikkeling, zeker gezien de leegstandsproblematiek in de centra en vindt dat ook de gebruikers gecompenseerd moeten worden.

Voorzitter, bent u dit met ons eens? Ook horen wij graag van de andere fracties hoe zij hier in staan.

Tja voorzitter, en wat een potjes!

Het is realistisch om een post onvoorzien op te nemen in de begroting, € 100.000, dat geldt ook voor € 160.000 voor personele knelpunten. Maar daarnaast zien we € 300.000 voor een sterk team Beesel

en een budget van € 175.000 voor vitale voorzieningen. Alles bij elkaar genomen dus € 735.000 ruimte.

We roepen in herinnering het budget voor gemeenschapsinitiatieven dat we in de begroting 2019 hebben geaccordeerd: € 500.000. Tot op heden, en dan zijn we dus een jaar verder, is hier geen cent van uitgegeven omdat er nog geen verordening ligt. Voorzitter, in de ambitieagenda staat veel over burgerparticipatie en daar is dit budget een onderdeel van. Samen Verder Beesel constateert dat we er op deze manier niet in slagen om de ambities waar te maken.

Voorzitter, wij vragen u, hoe kan het dat we een jaar verder zijn en er nog steeds geen verordening ligt voor dit half miljoen?

Het budget van € 300.000 voor een sterk team Beesel is bedoeld voor de ontwikkeling van personeel en om talenten te boeien en te binden. Personele uitgave dus. Maar we zien nog meer personele uitgaven. Her en der door de programmabegroting zien we toevoegingen van functierollen: een JOGG-regisseur, een sportconsulent, gedragswetenschapper, projectmanager, WMO-consulent, backoffice medewerker WMO, BOA, inkoper, controller, BAG/BGT-medewerker, medewerker P&O, VTH-medewerker. Dan hebben we er dus al 12.

Voorzitter, wij vragen u hoe het komt dat wij nu zo'n grote toename zien? Hebben we de afgelopen jaren zaken laten liggen, willen we komend jaar zoveel meer doen of gaan we nu voor een tien terwijl voorheen een acht ook genoeg was?

Zoals al aangehaald, wat een potjes! Samen Verder Beesel vraagt zich af waarom we vooraf potjes maken terwijl we blijkbaar de grootste moeite hebben om hier daadwerkelijk uitvoering aan te geven. Potjes die dit jaar mede zorgen voor extra lastendruk. Is dit wat we verstaan onder realistisch begroten?

Wij horen graag hoe de andere fracties hierover denken.

Tot slot voorzitter, het antwoord op de vraag die we in de inleiding stelde: "Wat moet de stip op de horizon zijn?"

Onze stip op de horizon is dat de kinderen van onze kinderen een leefomgeving hebben waar zij gezond kunnen leven, werken en wonen. Dus we moeten nú zorgen voor goed rentmeesterschap in de breedste zin van het woord.

Tot zover onze reactie in eerste termijn.